

LACWIE (79) *av*

łacwie (79), [**łacwo**].

-c- (78), -cz- (1).

-a- (50), -ã- (28); -a- *GrzegRóżn* (7), *HistLan*, *RejZwierc*, *ReszPrz*, *Phil*, *WujNT* (4), *SarnStat* (8); -ã- *OrzList*, *LeovPrzep* (2), *SarnUzn*, *BiałKat* (2), *GrzegŚm* (2), *KlonFlis* (2); -a- : -ã- *LubPs* (2 : 2), *GroicPorz* (2 : 5), *BibRadz* (5 : 2), *SienLek* (1 : 3), *GostGosp* (17 : 6); e jasne; o prawdopodobnie jasne (tak w -o).

comp i sup (40 + 6) (nã)łacwiej (46); -ěj (5), -(e)j (41).

Sł stp notuje, *Cn s.v. łacno*, *Linde XVI – XVII w.*

Bez trudu; facile Vulg, JanStat, Cn; commode JanStat; expedite, faciliter, facillimey leviter, perfacile, nullo labore a. negotio, perlevi momento Cn (79) : RejKup n8v; Wthore przestrzezenie od towarzisłthwã zlych/ s ktorego sie łacwiej zgorłzy wierny. LubPs Kv marg, aa4v, bb2v, bb5 marg; przes swoię niebãcznã odpowiedź łacwie może w błãd wpãłc/ y ku łzkodzie łye przywiełc. GroicPorz v3v, n4, v3v; f4v; BibRadz *4v [2 r.], *5v [2 r.], Luc 5/23; Nie mrimaymy aby Heretykowie rozumkãmi y plotkãmi ludzkimi łacwiey mogli byc zwycięzeni/ nizeli słowem Bogã żywiãcego GrzegRóżn I3v, D; SarnUzn B7v; człowiek/ gdy zdrowie raz vtrãci/ á lekãrtwy łye zãs nãprãwi/ dãleko łacwiey owo vpãdnie co lekãrtwy podpieraia/ nizli co przyrodzonã mocã łtoi. SienLek 32, 59v, 96v, 115v; GrzegŚm 10; RejZwierc 14v; ReszPrz 107; Strãwã Flisom nã kãždã łzkutẽ ma bydź łpilãna ołobno/ bo to łacwie zrãchowãc/ gdy ich wiele popłynie GostGosp 90, 4 [2 r.], 12, 26, 36, 40 (13); Phil 14; WujNT Mar 2/9; A łzby łacwiey [ut facilius] y okrãm wołãnia y giełku odprãwowanie łpraw byłõ: vłtãwiamy/ aby (...) SarnStat 784, 111, 207, 648, 777, 985 (8); KlonFlis F2v.

łacwie komu (11): RejKup x3v; GroicPorz k4v; tedychmy z pilnołciã sie łtarãli iãkobychmy łzczyrołc prawdy im nãłacwiey wyprãwiłc mogli. BibRadz *4v; GrzegRóżn Hv; drogã nã Wiołnẽ zła: Kmiotkowie tym vbozeia; bo mu w dobrã drogẽ łacwiey dwie furze vczyniłc y trzy/ nizli we złã raz. GostGosp 90, 63, 100; WujNT Mar 10/25, Luc 16/17, 18/25; KlonFlis N4; [Łacwo człowieku vmrzełc KmitaTreny C].

łacwie o kogoy o co (4): GroicPorz k4v; bo o Młynãrzã złodzieia nãłacwiey. GostGosp 54, 56 [2 r.].

W porównaniu (1): co tu [w dalszych wywodach] iãko na mãłowãniu łacwie obaczyłc. GrzegRóżn G4.

W charakterystycznych połączeniach: łacwie obrachowãc (3), opatrzyłc, pokazałc, sprawiłc, wyliczyłc, wyprawie, znaleźłc (2); daleko, tym łacwiej (3).

Przysłowia: łacwiey cudze gãniłc/ niz łwoie czyniłc. GroicPorz Bv.

bibl. łacwiey niebu y ziemi przeminãc [Facilius est autem caelum et terram praeterire] / niz iedney krełce z zakonu vpãłc. WujNT Luc 16/17.

łacwey[!] ociec albo mãtkã biednã/ Vchowa dzieci dwãdziesciã bẽdãc fãmã iednã. A zlych dzieci dwãdziesciã co Bogã nie znaiã/ Iednegoż oycã mãtki łnadź nie vchowãia. HistLan A3v.

bibl. Łacwiey iest wielbłãdowi wyniłc przez vcho igielne/ niz bogaczowi wniłc do krolestwã Bożego [Facilius est camelum per foramen acus transire] WujNT Mar 10/25, Luc 18/25.

Zwroty: »łacwie się do wiedzieć (a. wiedzieć)« (3): *BiałKat* 118v; [*Pan*] intratę/ według vrodzaiu y przybyłych rocznych pożytkow/ wedle drogości ceny roczney/ może łacwiey obráchowawšy wiedzieć. *GostGosp* 4, 100.

»łacwie obaczyć« (6): *GrzegRóżn* D4v, G4, Hv; *BiałKat* 58v; *GrzegŚm* 33; Pan ma co tydzień wiedzieć o Száfárłkich wydatkách: bo fie ták łacwiey w vtrátách obaczy *GostGosp* 154.

»łacwie poznać« (1): łacwie pozna y náuczy łye/ iákim Połtępkim y z iákimi Ceremoniámi Sądownymi/ [...] doydź łwego może *GroicPorz* A4.

»łacwie rozeznać« (1): łacwie to tedy rozeznać iáko ie [*słowo boże*] łobie wierni chwálcy Boży vwázác máią *BibRadz* *5.

»łacwie wyrozumieć (a, rozumieć, a. zrozumieć)« (4): *GroicPorz* C2v; *GrzegRóżn* G3v, E2; Tablicá s ktorey káždy łacwie wyrozumieć może/ iáko wiele lat od łtworzenia świata wyłzło *LeovPrzep* K2.

Szeregi: »łacwiej i lepiej« (1): [*dani*] y łacwiey y lepiej doštáteczniejšy Kmiotek vmie záchowác/ y ná czás Pánu/ kiedy rołkażą/ oddác. *GostGosp* 42.

»łacwie a (i) bez prace wielkiej (a. z mniejšą pracą)« (2) : bo kto łá(c)wie á bez prace wielkiej ożego doštawa/ nie ták mu też žal/ kiedy to ledáiáko vtraca. *GostGosp* 5, 63.

Synonimy: *dobrze, lekce, prędko, rychło, snadnie, śpieszno.*

Cf **LACNO, LATWIE**